

“Del TEBEO al MUSICAL”: un eix de transformació educativa a l’IES Beatriu Civera

1. Marc general: la innovació com a motor de canvi

L’IES Beatriu Civera és un centre que ha fet de la innovació **el motor principal de la seua transformació educativa**. En els últims anys hem dissenyat, implementat i consolidat **projectes interdisciplinaris** que, nascudes com a PIIE, han anat evolucionant fins a convertir-se en **eixos estructurals del nostre PEC** i de la nostra identitat com a institut del barri.

Aquest procés ens ha permés desenvolupar un **model pedagògic propi**, basat en:

- la cultura i l’art com a espais d’expressió i creixement,
- el foment lector com a base de la competència comunicativa,
- el treball emocional i competencial,
- l’aprenentatge servei,
- les metodologies creatives, cooperatives i plurilingües,
- la participació activa de tota la comunitat educativa,
- i la convicció profunda que **l’educació transforma realitats i genera oportunitats**.

En aquest context, els projectes **Tebeos amb molta classe** i **El Musical del Barri** han esdevingut **els pilars transformadors del nostre centre**.

2. Origen i transformació dels PIIE: de la lectura al teatre musical

Fa catorze anys va nàixer a l’IES Beatriu Civera el nostre **Club de Lectura**, un espai viu que s’ha convertit en un dels pilars culturals i pedagògics del centre. La seua creació va respondre a una convicció ferma: *si a algú no li agrada llegir, és simplement perquè encara no ha trobat el llibre capaç d’obrir-li la porta a eixe món meravellós*. Des d’aleshores, el nostre compromís ha sigut clar: **oferir lectures diverses, atractives i accessibles** perquè siga el llibre qui trobe el lector.

Conscients d’esta realitat, i donada la trajectòria del Club de Lectura com a motor cultural del centre, presentem el **Projecte d’Investigació i Innovació Educativa “Tebeos amb molta classe”**, un PIIE que amplia este compromís amb la lectura i el transforma en un **autèntic motor de canvi educatiu**.

Este projecte va nàixer amb l'objectiu de:

- **Fomentar la lectura** entre l'alumnat a través del còmic.
- **Convertir la biblioteca** en un espai viu, creatiu, inclusiu i participatiu.
- **Millorar la competència lingüística** en totes les llengües del centre.
- **Establir vincles** amb autors i creadores del món del còmic i de la literatura gràfica.
- **Ampliar la “Tebeoteca”** i generar materials accessibles per a tot l'alumnat.

Tal com recullen les presentacions del projecte, la seua estructura, el seu caràcter participatiu i l'impacte generat en tota la comunitat educativa van fer que deixara de ser una iniciativa puntual per convertir-se en **una línia estratègica del centre**.

El **Club de Lectura** es reuix en horari escolar, **dues vegades per trimestre**, durant **55 minuts**. Com que les sessions del club estan contemplades en el **Pla de Foment de la Lectura**, es garanteix que l'alumnat puga assistir-hi sense interferir en altres activitats acadèmiques.

Este PIIE va obrir la porta a treballar la narració, el llenguatge visual, la dramatització d'escenes, el guió i la creativitat; elements que, progressivament, van confluïr de manera natural cap a un altre gran projecte del centre: **El musical del Barri**.

2.2. PIIE “El musical del Barri”: l'art i teatre com a eines d'identitat comunitària

El Musical del Barri, tal com es documenta en les presentacions del centre, es va iniciar, fa deu anys, com a un PIIE que pretenia:

- Apropar la música, el teatre i la dansa a tot l'alumnat.
- Crear un espai artístic interdisciplinari i motivador.
- Implicar tots els departaments en un projecte comú.
- Reforçar la cohesió social i el sentiment de pertinença.
- Reduir el fracàs escolar i l'absentisme

Amb els anys, aquest PIIE es va convertir en **el projecte insígnia del centre**, un element identitari que ha posicionat l'IES Beatriu Civera com **un referent d'innovació artística i educativa**.

El musical del curs passat va ser el resultat lògic de la incorporació dels elements relacionats amb el còmic, la narrativa visual i la lectura que es treballaven en el PIIE **Tbeos amb molta classe**, fins a culminar en el **TBO Fenomenal**, el primer musical del centre íntegrament basat en un tebeo creat per el professorat i interpretat pel l'alumnat.

3. La confluència: de la lectura “Del TESEO al MUSICAL” com a eix transformador del centre

La unió dels dos PIIE representa el millor exemple de com la innovació metodològica del centre genera projectes que creixen, evolucionen i es consoliden com a línies estructurals del nostre projecte educatiu.

El procés de transformació ha seguit un itinerari natural i progressiu:

- **Lectura → Comprensió → Narrativa visual → Dramatització → Creació artística → Posada en escena.**
- **Club de Lectura → Biblioteca Paco Roca → Transformació d'espais → Nou PIIE 2025-2027: *Art i teatre amb molta classe*.**
- El treball amb el llenguatge del còmic va derivar de manera espontània cap a l'escriptura de guions i la representació teatral.
- La dramatització d'escenes de tebeos va evolucionar fins a constituir **una estructura dramàtica completa**.
- L'alumnat creador del còmic es va convertir també en **protagonista del musical**, tancant un cercle creatiu i formatiu.
- Finalment, el centre va produir **un musical basat en un tebeo original**, integrant lectura, creativitat, música, dansa, teatre i expressió emocional.

Aquesta transició no sols mostra l'evolució natural dels projectes, sinó que evidencia com el centre avança cap a **un model educatiu competencial, artístic, creatiu i plenament comunitari**. La continuïtat d'estos PIIE ha generat un impacte estructural tan significatiu que ha despertat l'interés per:

- **convertir-nos en centre acreditat Erasmus+**, que ho hem aconseguit, i
- **consolidar el nou PIIE de transformació d'un espai en aula de dramatització i teatre**, que dotarà el centre d'un entorn específic per al desenvolupament d'arts escèniques i projectes interdisciplinaris futurs.

Així, “Del TESEO al MUSICAL” es configura com **un eix vertebrador de transformació educativa** que connecta literatura, expressió artística, participació comunitària i innovació metodològica, donant coherència i sentit a la línia pedagògica del nostre centre.

4. Metodologia del projecte

El projecte combina:

Aprentatge Basat en Projectes (ABP)

- Tasques reals, producte final i difusió pública.

Aprentatge servei

- El musical sempre incorpora una causa social o solidària.

UDIs interdepartamentals

- Llengües, música, plàstica, digitalització, educació emocional, tutoria, història, tecnologia, rítmica...

Treball cooperatiu

- Grups heterogenis, repartiment de rols, col·laboració real.

Plurilingüisme (PEL i ERASMUS+)

- Guions, dossiers i presentacions en valencià, castellà i anglès.

Inclusió

- Materials accessibles, lectura fàcil, adaptacions, participació oberta.

Tecnologia i digitalització

- Edició de vídeo, portfolis digitals, maquetes 3D, creació de cartelleria, blogs, difusió en xarxes.

5. Accions concretes

En la part del TEBEO

- Lectura i anàlisi de còmics.
- Tallers amb autors/es.
- Creació d'una Biblioteca com a eix central del centre inaugurada per Paco Roca
- Guions, esbossos i planificació de vinyetes.
- Adaptacions a lectura fàcil.
- Exposicions a la biblioteca.
- Creació de la Tebeoteca.
- Utilització del còmic com a eina didàctica dins dels departaments didàctics

En la part del MUSICAL

- Elaboració del guió final a partir del tebeo creat.
- Composició musical i adaptació de partitures.
- Coreografies, disseny de llums, escenografia i decorats.
- Treball del cos de ball, actrius i actors.
- Disseny del vestuari i maquillatge.
- Edició audiovisual del tràiler i promoció.

Accions comunitàries

- Col·laboració amb AMPA, clubs de gimnàstica, Ajuntament, Mancomunitat, exalumnat i altres centres.
- Representació final al TAMA.

- Musical solidari

6. Rols del professorat i de l'alumnat

Professorat

- Coordinació pedagògica i artística.
- Elaboració de materials.
- Acompanyament emocional i motivacional.
- Supervisió de creacions, assajos i producció.
- Disseny de rúbriques, UDIs i eines d'avaluació.

Alumnat

- Creació del tebeo.
- Redacció del guió.
- Interpretació musical i teatral.
- Ball, cant, escenografia i decorat.
- Edició digital i disseny gràfic.
- Gestió d'equips, logística i promoció.

7. Temporalització

Projecte anual del musical, estructurat en tres fases:

1. **Fase 1:** Construcció del musical (juny-juliol)
2. **Fase 2:** Adaptació dramàtica i assajos (setembre-març)
3. **Fase 3:** Producció del musical i avaluació (abril-maig)

Projecte anual interdisciplinari de lectura, estructurat en tres fases:

4. **Fase 1:** Difusió del nostre PEC a la comunitat educativa (
5. **Fase 2:** Reunions de coordinació per implementació dels PI del centre i
Programació de les sessions del club de lectura
6. **Fase 3:** Trobades trimestrals amb autors/es

8. Seguiment i Avaluació

Segons el que ja aplica el centre en altres PIIE :

- **Qüestionaris de satisfacció** (alumnat, docents i agents externs).
- **Seguiment COCOPE, Claustre i Consell Escolar.**
- **Rúbriques específiques** per avaluar:
 - competències lingüístiques,

- creativitat,
- treball cooperatiu,
- participació,
- expressió artística,
- assoliment dels objectius.

9. Conclusió: un projecte que ja forma part del PEC

“Del TESEO al MUSICAL” no és un projecte puntual ni una activitat aïllada: és **l'eix que ha permés transformar el model educatiu del nostre centre** i consolidar un projecte pedagògic coherent, innovador i profundament arrelat al nostre entorn.

La integració del treball lector, el llenguatge visual, la dramatització i les arts escèniques ha redefinit la manera d'aprendre i d'ensenyar a l'IES Beatriu Civera. A través dels PIIE, hem construït **un itinerari educatiu únic**, que connecta la lectura amb la creativitat, la cultura amb la participació comunitària i la innovació amb la cohesió social.

Aquest projecte:

- renova la identitat pedagògica del centre,
- enforteix el sentiment de pertinença,
- obre oportunitats reals per a l'alumnat,
- i consolida una línia metodològica sostenible, inclusiva i transformadora.

Gràcies a este camí, l'IES Beatriu Civera ha esdevingut **centre acreditat Erasmus+**, ha impulsat la transformació d'espais educatius i ha situat l'art, la lectura i la creativitat com a eixos vertebradors del seu PEC.

En definitiva, “Del TESEO al MUSICAL” és més que un projecte: és **una manera de fer centre**, un motor de canvi que continuarà generant experiències d'aprenentatge significatives, inclusives i comunitàries per a tot el nostre alumnat.

Resum: “Del TESEO al MUSICAL” és una proposta d'innovació educativa que mostra com l'IES Beatriu Civera ha transformat el seu model pedagògic mitjançant la lectura, el còmic, les arts escèniques i el treball interdisciplinari. Partint del Club de Lectura i del PIIE *Tebeos amb molta classe*, el centre ha desenvolupat un itinerari creatiu que culmina en el Musical del Barri, convertint estos projectes en eixos estructurals del PEC i en motors de cohesió, participació i identitat comunitària. Esta presentació exposa el procés, els resultats i l'impacte d'un model que integra cultura, innovació i aprenentatge competencial com a base de la transformació educativa.

